

ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 20 JULI 1971 TOT INSTELLING VAN GEWAARBORGDE GEZINSBIJSLAG

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Context en situering

In de bij de wet van 20 juli 1971 ingestelde regeling voor gewaarborgde gezinsbijslag is een van de voorwaarden voor de toekenning van de bijslag dat de aanvrager het kind voor wie hij die bijslag aanvraagt ten laste moet hebben. Tot bewijs van het tegendeel wordt er vanuit gegaan dat de aanvrager aan die voorwaarde voldoet als uit het bevolkingsregister, het Vreemdelingenregister of het Rijksregister van de Natuurlijke Personen blijkt dat het kind deel uitmaakt van zijn gezin (artikel 1, vijfde lid van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag).

Uit een arrest van 17 juni 2015 van het arbeidshof van Brussel is echter gebleken dat die bepaling niet bruikbaar is als de gegevens in die registers niet met de werkelijkheid overeenstemmen.

Volgens artikel 1, vijfde lid moet FAMIFED immers om het vermoeden te weerleggen dat het kind ten laste van de aanvrager is, het tegendeel bewijzen. Soms kan FAMIFED dat vermoeden echter niet weerleggen.

Dat is meer bepaald het geval bij dossiers waarin buitenlandse elementen een rol spelen.

In dergelijke gevallen kan FAMIFED heel vaak het vermoeden van artikel 1, vijfde lid van de wet van 20 juli 1971 niet weerleggen omdat het niet over onderzoeksmiddelen beschikt, zoals in het intern recht. Het negatieve gevolg daarvan is een discriminatie waarbij dossiers waarin buitenlandse elementen een rol spelen gunstiger behandeld worden.

Om die situatie te verhelpen stelt het Beheerscomité van FAMIFED, waarin de deelentiteiten (het Waalse Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Duitstalige Gemeenschap) vertegenwoordigd zijn, voor om het vermoeden te schrappen op basis waarvan de aanvrager momenteel niet moet aantonen dat hij het kind ten laste heeft als het bij hem gedomicilieerd is.

Die wijziging zorgt ervoor dat de bewijslast met betrekking tot het ten laste hebben van het kind wordt omgekeerd. Dat heeft als gevolg dat de aanvrager van gewaarborgde gezinsbijslag voortaan zal moeten aantonen dat hij werkelijk financieel bijdraagt aan de behoeften van het kind voor wie hij bijslag aanvraagt.

Het aangepaste vijfde lid zou voortaan dan enkel nog betrekking hebben op een maatregel om armoede te bestrijden. Volgens die regel brengt een recht op sociale integratie voor een kind niet met zich dat de aanvrager van het recht op gewaarborgde gezinsbijslag wordt uitgesloten.

Dit voorstel heeft het voordeel dat FAMIFED geen gewaarborgde gezinsbijslag zal moeten betalen voor aanvragers voor wie het vermoeden niet weerlegd kan worden omdat het over geen materiële onderzoeksmiddelen beschikt aangezien

bepaalde gegevens met betrekking tot de situatie enkel buiten België gecontroleerd kunnen worden.

- **Daadwerkelijke invoering van de gemeenschappelijke wijzigende bepalingen aangenomen door de deelentiteiten**

Als identieke bepalingen worden aangenomen buiten een samenwerkingsakkoord of een gezamenlijk decreet, dienen die teksten gelijktijdig daadwerkelijk te worden ingevoerd. Dat kan concreet verschillen van de ene deelentiteit tot de andere, naargelang de publicatiedatum in het Belgisch Staatsblad van de decreten en besluiten die die wijzigingen bevatten. Die situatie zou kunnen leiden tot een inwerkingtreding op verschillende tijdstippen voor de verschillende deelentiteiten, met nadelige gevolgen voor het betaalcircuit, en dus ook voor de gezinnen.

Uit pragmatische overwegingen en om de concrete invoering van de nieuwe maatregelen door het huidige betaalcircuit mogelijk te maken, wordt dan ook voorgesteld dat de toepassing van elke door de deelentiteiten aangenomen gemeenschappelijke maatregel wordt opgeschort zolang de deelentiteiten niet allen de bepalingen die die concretiseren in het Belgisch Staatsblad hebben laten publiceren, met als gevolg dat de tekst pas concreet door het betaalcircuit wordt toegepast vanaf de laatste publicatie in het Belgisch Staatsblad van de parallel aangenomen tekst.

Het betaalcircuit mag de voor de deelentiteiten gemeenschappelijke bepalingen immers enkel op een eenvormige wijze materieel toepassen, met name bij dossiers waarbij de kinderen van de rechthebbenden in verschillende deelentiteiten gedomicilieerd zijn.

2. Advies Raad van State

Ingevolge het advies van de Raad van State van 14 februari 2018, met als referentienummer 62.835/1, werd de formulering van artikel 3 aangepast aan het advies.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1. Ingevolge de Zesde Staatshervorming is de Vlaamse Gemeenschap sinds 1 juli 2014 bevoegd inzake gezinsbijslagen. Deze werden als bijkomende persoonsgebonden bevoegdheid opgenomen in de wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Artikel 2. Bij dit artikel wordt het vermoeden geschrapt dat de aanvrager van gewaarborgde gezinsbijslag het kind voor wie hij een tegemoetkoming bij FAMIFED aanvraagt ten laste heeft als het bij hem gedomicilieerd is.

De bewijslast wordt dus omgekeerd.

Het gevolg van deze wijziging is immers dat een aanvrager van gewaarborgde gezinsbijslag voortaan moet aantonen dat hij werkelijk financieel aan de behoeften van het kind bijdraagt.

Dankzij deze wijziging zal FAMIFED voortaan niet langer automatisch aanvragen moeten goedkeuren van aanvragers die enkel via de inschrijving op hetzelfde adres in het Rijksregister van de aanvrager en het kind aantonen dat ze het kind ten laste hebben, terwijl dat tot nu toe wegens het vermoeden van het gewijzigde artikel 1, vijfde lid wel zo was.

Art. 3. De bevoegde deeltentiteiten nemen parallel dezelfde bepaling aan. Die wordt daadwerkelijk toegepast door de instellingen belast met het beheer en de betaling van de gezinsbijslag op de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de laatste decretale akte die betrekking heeft op die bepaling.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en gezin,

Jo VANDEURZEN